

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนด
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment :ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นต้นมา ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมิน ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณนี้หน่วยงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมชอบและดำเนินการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กร ได้ตั้งนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้กระทำการทุจริต

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood) โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย(Likelihood) ไว้ ๕ ระดับดังนี้ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)	ระดับความเสี่ยง				
	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความถี่ในการเกิด เหตุการณ์หรือข้อผิดพลาด ในการปฏิบัติงาน	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง หรือไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. การให้บริการแก่ประชาชนที่ไม่เป็นไปตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น ๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามคู่มือการให้บริการ เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	น้อย	๑. มาตรการ NO Gift Policy ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ ๒. โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๓. โครงการบุคลากรต้นแบบด้าน “บริการเป็นเลิศ” ๔. โครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ๕. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน ๖. มาตรการจัดการเรื่องราร้องทุกข์/ร้องเรียน ๗. โครงการจัดทำมาตรฐานการให้บริการประชาชน
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเองแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	ปานกลาง	๑. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๒. มาตรการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๓. โครงการเสริมสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริต ๔. โครงการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ
๓.	การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ	๑. การบริหารการเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ ๒. นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	ปานกลาง	๑. มาตรการควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒. กิจกรรมวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๗ ๓. โครงการเสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔.	การบริหารงานบุคคล	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และ การ มอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้องหรือ มีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง	ปานกลาง	๑. โครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ๒. โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๓. มีมาตรการออกคำสั่งเพื่อมอบหมายงาน
๕.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่ จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล ๒. การเลือกผู้รับจ้างด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจงเป็นบุคคล เดิมทั้งโครงการ ๓. การเรียกรับเงินทอนจากการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ	น้อย	๑. ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อจัดจ้าง เข้มงวดในการตรวจรับ พัสดุหรือการจ้าง ๒. กำชับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. ปลุกฝังให้เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
๖.	การใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน ของทางราชการ	๑. การนำรถยนต์ของ หน่วยงานไปใช้ในกิจการส่วนตัว ๒. การนำวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานไปใช้เพื่อประโยชน์ ส่วนตัวหรือพวกพ้อง	น้อย	๑. มีการทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่ายอย่าง เคร่งครัด ๒. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม